

Pomoc w rozjaśnianiu ciemności – Tadeusz Różewicz *Przepaść*.

Cele lekcji

- wyszukiwanie i wykorzystywanie informacji z tekstu
- określanie tematu i głównej myśli tekstu poetyckiego
- odbieranie tekstu kultury na poziomie dosłownym i przenośnym
- opis ilustracji
- dostrzeganie związku między tekstem poetyckim a obrazem
- kształcenie umiejętności samodzielnego notowania

Metody i techniki

- rozmowa
- karta pracy
- praca z tekstem
- metoda zajęć praktycznych
- tworzenie plakatów
- prezentacja

Formy pracy

- jednostkowa
- grupowa
- zbiorowa

Materiały i środki dydaktyczne

- multipodręcznik *Język polski. Między nami 6*, s. 262-263
- karta pracy
- duże arkusze papieru
- kolorowe markery

Nauczyciel posługuje się multipodręcznikiem, korzystając z rzutnika lub tablicy multimedialnej.

Czas realizacji

- 2 godziny lekcyjne

Przebieg lekcji

1. Rozmowa na temat ilustracji

Jeszcze przed wejściem uczniów do klasy wyświetlamy za pomocą narzędzia ilustrację znajdującą się na s. 262.

A. Łuczak, A. Murdzek, *Język polski 6. Między nami. Multipodręcznik*, str. 262

Uczniowie na razie nie korzystają ze swoich multipodręczników. Dookoła ilustracji możemy zapisywać odpowiedzi na poniższe pytania, używając narzędzia .

Pytania dla uczniów:

- Co widzicie?
- Kim mogą być ukazane postaci?
- W jakiej – waszym zdaniem – znajdują się sytuacji?
- Jaka jest między nimi relacja?

2. Zabranie informacji o Tadeuszu Różewiczu

Informujemy uczniów, że omawiany rysunek jest ilustracją do wiersza Tadeusza Różewicza *Przepaść*, który zaraz poznają, najpierw jednak dowiedzą się czegoś o poecie. Klikamy w znajdujący się przy nazwisku autora odnośnik → s. 339, który przekieruje nas do biogramu Tadeusza Różewicza. Za pomocą pierwszej lupy po prawej stronie (s. 339) pokazujemy uczniom zdjęcie poety. Wracamy do strony 339 i powiększamy biogram, klikając w niego. Rozdajemy uczniom karty pracy i polecamy, aby w trakcie słuchania zapisali jak najwięcej informacji o twórcy dookoła jego zdjęcia (karta pracy, zadanie 1). Czytamy głośno biogram. Dajemy uczniom chwilę i prosimy o odczytanie odpowiedzi.

Po sprawdzeniu zadania wracamy do s. 262, wpisując jej numer na dole ekranu.

3. Rozmowa o przepaści

Ponownie wyświetlamy rysunek i wyjaśniamy, że będziemy rozmawiać o przepaści, gdyż taki tytuł ma omawiany utwór. Pytamy uczniów, czy prezentowana ilustracja może się kojarzyć z przepaścią i dlaczego. Następnie rozmawiamy na temat ogólnych skojarzeń z przepaścią. Rysunek zwijamy, klikając w ikonę umieszczoną w prawym górnym rogu ilustracji, i za pomocą narzędzia zapisujemy odpowiedzi uczniów.

4. Analiza i interpretacja wiersza

Powiększamy tekst utworu i odcytujemy go głośno. Uczniowie uruchamiają swoje multipodręczniki, śledzą tekst i zaznaczają za pomocą narzędzia fragmenty bezpośrednio związane z ilustracją.

Polecenie dla uczniów:

- W trakcie słuchania tekstu podkreślcie fragmenty bezpośrednio związane z ilustracją.

Po odczytaniu zaznaczonych przez uczniów fragmentów powiększamy zadanie 1 (s. 263).

1. Opisz sytuacje ukazane w trzech kolejnych **obrazach poetyckich**.
Wyjaśnij, jak rozumiesz przenośny sens sformułowań:

- przepaść krawężnika,
- otchłań ulicy,
- iskierka miłości.

A. Łuczak, A. Murdzek, *Język polski 6. Między nami. Multipodręcznik*, str. 263

Omawiamy polecenie i przy użyciu narzędzia podkreślamy sformułowania: *opisz sytuacje, obrazach poetyckich, przenośny sens*.

Prosimy uczniów, aby swoje odpowiedzi zapisali na karcie pracy (karta pracy, zadanie 2).

Sprawdzamy poprawność wykonania zadania. W tym celu wyświetlamy wiersz, klikając w ikonę „utwór”, która pokaże się w dole strony po powiększeniu polecenia 1.

Następnie wyświetlamy zadanie 2 ze s. 263 i prosimy uczniów o odpowiedź, po czym przechodzimy do zadań 3 i 4.

 2. Powiedzcie, na czym polega i kogo dotyczy problem przedstawiony w utworze.

 3. Wyjaśnijcie, jak rozumiecie tytuł „Przepaść”.

4. Napisz wypowiedź, w której odpowiesz na pytanie: *Co dla współczesnych ludzi jest prawdziwą przepaścią?* Uwzględnij:

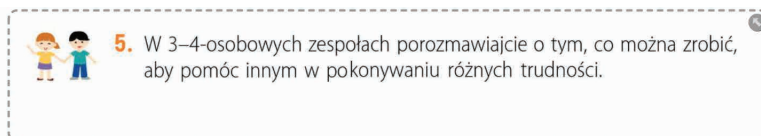
- spostrzeżenia z zadania wstępnego,
- przykłady różnych sytuacji życiowych znanych ci z obserwacji,
- przyczyny opisanych przez ciebie problemów.

A. Łuczak, A. Murdzek, *Język polski 6. Między nami. Multipodręcznik*, str. 263

Każde polecenie powiększamy. Odpowiedzi uczniów możemy zapisać pod poleceniami, używając narzędzia . Uczniowie zapisują wnioski w karcie pracy (karta pracy, zadanie 3).

5. Tworzenie plakatów na temat tego, jak pomóc innym w rozwiązywaniu trudności

Powiększamy polecenie 5.

A. Łuczak, A. Murdzek, *Język polski 6. Między nami. Multipodręcznik*, str. 263

Do polecenia dopisujemy jeszcze jedną informację, korzystając z ikony **T**:

■ Swoje pomysły przedstawcie w formie plakatu.

Następnie metodą burzy mózgów wspólnie zbieramy jak najwięcej życiowych problemów, z którymi borykają się ludzie w różnym wieku. Zapisujemy je pod poleceniem 5 przy użyciu narzędzia **T**.

Dzielimy uczniów na grupy i przydzielamy każdemu zespołowi inny problem. Rozdajemy uczniom duże arkusze papieru, określamy czas wykonania zadania i polecamy, aby wykonali plakat. Po upływie wyznaczonego czasu grupy prezentują efekty swojej pracy.

6. Zapisanie tematu

Dyktujemy temat lekcji, który uczniowie zapisują w zeszytach. Pod tematem wklejają karty pracy. Temat uczniowie mogą zaproponować sami.

Karta pracy

1. Zapisz kilka informacji o Tadeuszu Różewiczu.

.....

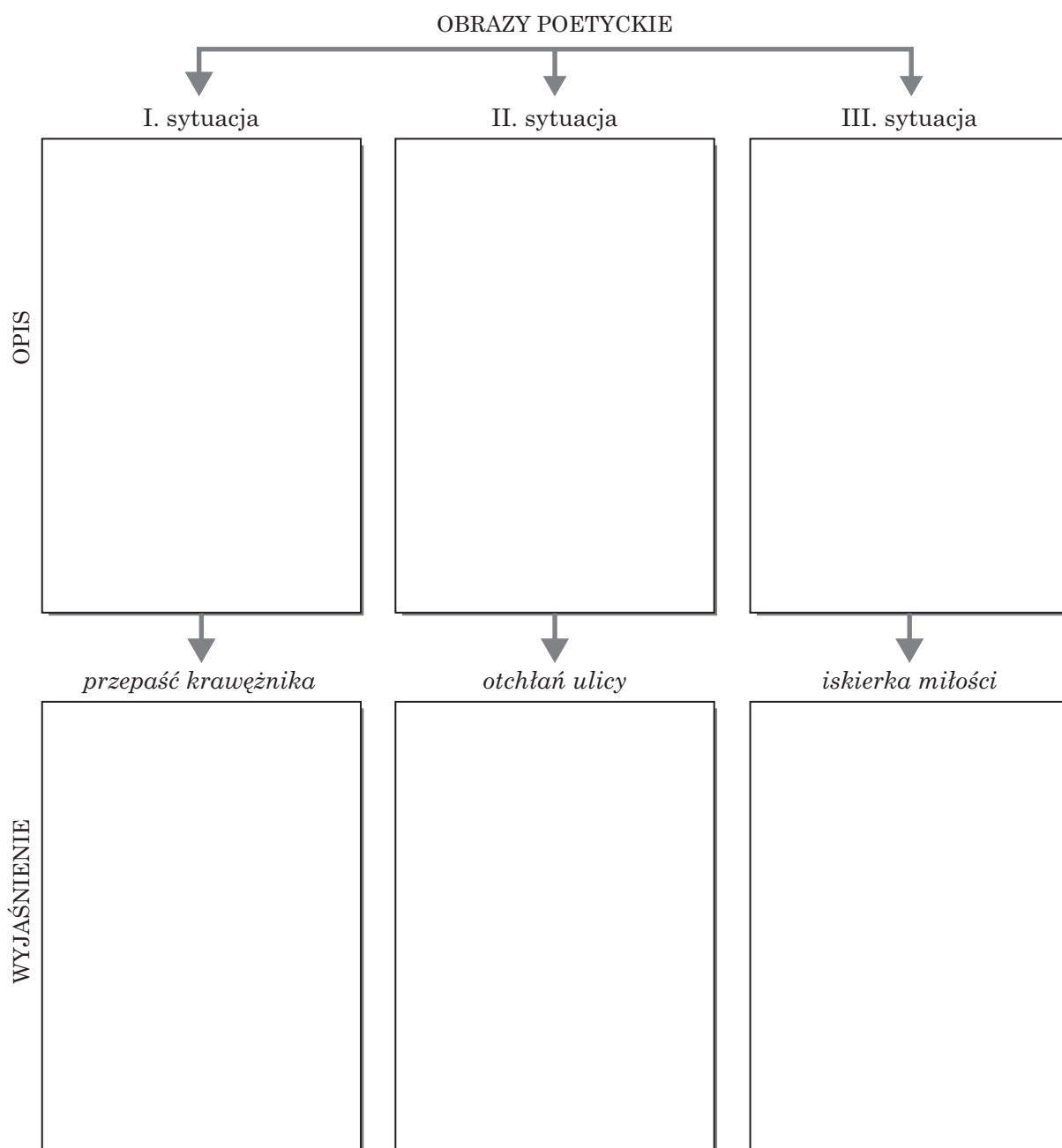
.....

.....

.....

.....

2. Na podstawie wiersza *Przepaść* uzupełnij schemat.

3. Odpowiedz na pytania.

Na czym polega i kogo dotyczy problem przedstawiony w wierszu *Przepaść*?

.....

.....

.....

.....

.....

Jak rozumiesz tytuł omawianego utworu?

.....

.....

.....

.....

.....

Co dla współczesnych ludzi jest prawdziwą przepaścią?

[illegible]